Skolinspektionen

Beslut

Datum 2026-11-12
Dnr SI 2026:3825

Huvudman

Växsjö byskola AB
info@vaxsjobyskola.se

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Fri att växa Växsjö byskola i Bollnäs kommun; nu fråga om uppföljning av beslut den 15 juni 2026

Beslut

Skolinspektionen avslutar ärendet.

Om ärendet

Skolinspektionen har våren 2026 genomfört en tillsyn av Fri att växa Växsjö byskola i Bollnäs kommun. Tillsynen har omfattat bestämmelser gällande om att undervisningen bedrivs av legitimerade och behöriga lärare, studiero, frånvaroutredningar, kränkande behandling och lärarledd undervisning i särskild undervisningsgrupp.

Skolinspektionen har den 15 juni 2026 beslutat att förelägga Växsjö byskola AB att senast den 25 september 2026 vidta åtgärder för att avhjälpa brister rörande att undervisningen bedrivs av lärare med legitimation och behörighet, studiero och frånvaroutredningar.

Växsjö byskola AB har den 22 september 2026 inkommit med en redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av föreläggandet.

Skolinspektionen har i nu aktuellt ärende tagit ställning till om Växsjö byskola AB har följt föreläggandet samt om konstaterade brister har avhjälpts.

Motivering av beslutet

Legitimerade och behöriga lärare

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen bedömde den 15 juni 2026 att Växsjö byskola AB inte uppfyllde författningarnas krav vad gäller att bara den som har legitimation och behörighet får bedriva undervisningen om inte någon undantagsregel är uppfylld.

Av den redovisning som huvudmannen inkommit med den 22 september 2026 framgår att det på skolan har genomförts en förändring i

tjänstefördelningen så att befintlig personal, i sådan hög grad det är möjligt, undervisar i de ämnen som de är behöriga i. Vidare framgår att huvudmannen har annonserat efter lärare med behörighet i ämnen och årskurser där behöriga lärare saknats.

Rättslig reglering

Endast den som har legitimation som lärare och är behörig för viss under visning får som huvudregel bedriva undervisningen (2 kap. 13 § skollagen).

Om det inte finns någon att tillgå inom huvudmannens organisation som uppfyller kraven enligt 2 kap. 13 § eller om det finns något annat särskilt skäl med hänsyn till eleverna eller barnen, får en annan lärare bedriva undervisningen. En sådan lärare ska vara lämplig att bedriva undervisningen, och i så stor utsträckning som möjligt ha en utbildning som motsvarar den utbildning som är behörighetsgivande. En sådan person får bedriva undervisning under högst ett år i sänder (2 kap. 18 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionens utredning visar att Växsjö byskola AB har genomfört förändringar i tjänstefördelningen för att undervisningen i så hög grad som möjligt ska bedrivas av behöriga lärare. Huvudmannen har även annonserat efter lärare i de ämnen och årskurser där behöriga lärare saknas.

Av skollagen framgår att endast den som har legitimation som lärare och är behörig för viss undervisning får bedriva undervisningen om inte ett undantag är tillämpligt. Ett undantag är att det inte finns en legitimerad och behörig lärare att tillgå för undervisningen. Detta undantag gäller endast för ett år i sänder. Mot bakgrund av huvudmannen annonserat efter lärare, som är behöriga i de ämnen och årskurser som skolan saknar behöriga lärare i, är undantaget tillämpligt. Skolinspektionen bedömer att huvudmannen har följt föreläggandet och att den konstaterade bristen är avhjälpt.

Studiero

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen bedömde den 15 juni 2026 att det fanns brister i skolans arbete med studiero. Utredningen visade att det fanns elever som upprepat stör ordningen i klassrummet och att det inte hade genomförts några utredningar av orsakerna till att dessa elever stör ordningen.

Huvudmannen har den 11 september 2026 inkommit med en rutin för upprepande ordningsstörningar eller olämpligt beteende. Av rutinen

framgår att rektor ska informeras om elever som exempelvis återkommande stör under lektioner, har konfliktskapande beteende eller olämpligt språkbruk. Därefter ska rektorn se till att en elevs beteende utreds. Av rutinen framgår att samråd med vårdnadshavare ska ske och att skolan därefter beslutar om vilka åtgärder som behövs för att elevens ska förändra sitt beteende.

Huvudmannen har inkommit med en sammanställning över antalet genomföra utredningar gällande ordningsstörande beteenden under perioden från skolstart för läsår 2026/2027 till den 22 september 2026. Av sammanställningen framgår att en (1) utredning har inletts under perioden. Av utredningen framgår vilka åtgärder som planeras att vidtas för att få eleven att ändra sitt beteende.

Rättslig reglering

Om en elev i förskoleklassen eller grundskolan vid upprepade tillfällen stört ordningen eller uppträtt olämpligt eller om eleven gjort sig skyldig till en allvarligare förseelse, ska rektorn se till att saken utreds. Samråd ska ske med elevens vårdnadshavare (5 kap. 9 § skollagen). Med utgångspunkt i vad som har framkommit vid en utredning ska rektorn se till att åtgärder genomförs för att få eleven att ändra sitt beteende (5 kap. 10 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionens utredning visar att Växsjö byskola AB vidtagit åtgärder för att se till att orsaken till att en elev upprepat stör ordningen utreds och att åtgärder för få en elev att ändra sitt beteende vidtas. Skolinspektionen bedömer att Växsjö byskola AB har följt föreläggandet och att den konstaterade bristen är avhjälpt.

Frånvaroutredningar

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen bedömde den 15 juni 2026 att det fanns brister i skolans arbete när det gäller att snarast anmäla frånvaro till huvudmannen och till elevernas hemkommun när en utredning om en elevs frånvaro inleds.

Huvudmannen har den 22 september 2026 inkommit med utdrag från en reviderad riktlinje för arbetet med giltig och ogiltig frånvaro. Av riktlinjen framgår att arbetet är indelat i tre steg varav frånvaroutredning inleds vid steg 2. Av steg 2 framgår att när en frånvaroutredning har inletts så ska det snarast anmälas till huvudmannen och till elevens hemkommun.

Vidare har huvudmannen även inkommit med en sammanställning över antalet frånvaroutredningar och anmälningar till huvudmannen och hemkommunen. Av sammanställningen framgår att en (1) frånvaroutredning har inletts under perioden från skolstart för läsåret 2026/2027 till den 22 september 2026. Av sammanställningen framgår även när frånvaroutredningen inleddes och datum för när anmälan om frånvaroutredning lämnats till huvudmannen och hemkommunen.

Rättslig reglering

Om en elev har upprepad eller längre frånvaro från verksamheten i förskoleklassen eller grundskolan ska rektorn, oavsett om det är fråga om giltig eller ogiltig frånvaro, se till att frånvaron skyndsamt utreds om det inte är obehövligt. Utredningen ska genomföras i samråd med eleven och elevens vårdnadshavare samt med elevhälsan. Utifrån denna utredning beslutas och genomförs åtgärder för att komma till rätta med elevens frånvaro. När en utredning om en elevs frånvaro har inletts ska rektorn se till att frånvaron snarast anmäls till huvudmannen (7 kap. 19 a § skollagen).

När en skolpliktig elev börjar eller slutar vid en skolenhet med en annan huvudman än hemkommunen eller det hos en sådan huvudman har inletts en utredning om elevens frånvaro enligt 7 kap. 19 a § skollagen, ska huvudmannen snarast lämna uppgift om detta till hemkommunen (7 kap. 22 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionens utredning visar att Växsjö byskola AB vidtagit åtgärder för att se till att rektorn snarast anmäler frånvaro till huvudmannen och hemkommunen när en utredning av en elevs frånvaro har inletts. Skolinspektionen bedömer att Växsjö byskola AB har följt föreläggandet och att den konstaterade bristen är avhjälpt.

X Joakim Öberg

Beslutsfattare
Signerat av: Joakim Roeraade Öberg

X Klara Engström

Föredragande
Signerat av: Klara Engström